Lietas Nr. C29677313
Lietas arhīva Nr. C-1271-15/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015. gada 30. janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Agnese Zemmere
ar sekretāri V.Boiko,
piedaloties prasītājam /pers. A/, atbildētāja Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums A/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. B/, 2015. gada 16. janvārī izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Lomonosova ielā 10, civillietu **/pers. A/ prasībā pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums A/** par pienākuma sniegt atskaiti uzlikšanu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013. gada 6. jūnijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītājs) prasības pieteikums pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums A/ (turpmāk – Atbildētājs) par pienākuma sniegt atskaiti uzlikšanu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2013. gada 28. jūnija lēmumu prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājam pieder dzīvokļa īpašums /adrese/. Dzīvojamā māja atrodas Atbildētāja apsaimniekošanā.

[1.2] 2013. gada 3. janvārī Prasītājs vērsies pie Atbildētāja ar lūgumu iepazīstināt viņu ar iekasētajiem un izlietotajiem naudas līdzekļiem dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldīšanas darbu veikšanai par 2012. gadu. Atbildētājs atbildi nav sniedzis.

[1.3] Prasītājs norāda, ka Atbildētājs ar savu rīcību, kas izpaužas atbilžu nesniegšanā, un informācijas nesniegšanā aizskar Prasītāja kā īpašnieka tiesības zināt par īpašuma faktisko stāvokli. Prasītājs uzskata, ka Atbildētājs pieļauj attiecībā pret Prasītāju kā dzīvokļa īpašnieku diskrimināciju, kas izpaužas ignorējot Prasītāja ar likumu noteiktās tiesības saņemt informāciju un taisnīgus pakalpojumus. Prasītājs norāda, ka šīs Atbildētāja darbības ir pamats morālā kaitējuma piedziņai pamatojoties uz Civillikuma 1635.pantu. Prasītājs norādījis, ka normatīvo aktu prasību ignorēšana no Atbildētāja puses, sistemātiski ignorējot Prasītāja lūgumus, nodara Prasītājam garīga rakstura ciešanas, jo katrs Prasītāja tiesību realizēšanas gadījums nozīmē ilgstošu tiesvedību. Prasītāja ieskatā taisnīgs atlīdzinājums par morālajām ciešanām būtu nosakāms divu minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 400 lati.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 15.panta otro daļu, 2008. gada 9. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1014 „Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 25.punktu, Civillikuma 2305., 1635.pantu, Prasītājs lūdz uzlikt par pienākumu Atbildētājam sniegt rakstisku atskaiti par 2012. gadā iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par dzīvojamo māju /adrese/, viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, un piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam morālā kaitējuma atlīdzību 400 latu apmērā un tiesāšanās izdevumus.

[2] Atbildētājs 2013. gada 6. augustā iesniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumus par prasību norādot, ka prasību uzskata par nepamatotu. Paskaidro, ka Atbildētājs nav vecis lietas ārpustiesas izskatīšanas pasākumus un nav centies noregulēt strīdu ar Atbildētāju. Paskaidrots, ka Atbildētājs ir sniedzis atbildi uz Prasītāja 3.01.2013. iesniegumu, kas bija sastādīts svešvalodā, un kuru Prasītājs personīgi ir saņēmis 24.01.2013. Atbildē paskaidrots, ka uz iesniegumu, kas nav sastādīts valsts valodā, atbilde pēc būtības netiks sniegta. Atbildētājs norāda, ka Prasītājs nav lūdzis izsniegt tam atskaiti par 2012. gadu, jo vienīgais iesniegums, kurā prasītājs lūdz sniegt viņam šādu informāciju, ir iesniegts 3.01.2013 krievu valodā. Atbildētājs norāda, ka Prasītāja likumīgās intereses prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi nav bijušas aizskartas. Atbildētājs norāda, ka nav aizskāris Prasītāja intereses, līdz ar ko morālais kaitējums Prasītājam nav nodarīts.

[3] Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja daļēji, neuzturēja prasību daļā par pienākuma uzlikšanu izsniegt atskaiti par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par dzīvojamo māju /adrese/ jo Prasītājs to ir saņēmis no Atbildētāja 24.07.2013. Prasītājs parakstījās pie tiesas sēdes protokola par atteikšanos no prasības daļā (lietas 78.lapa). Uzturēja prasību daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamatojuma, lūdza piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam morālā kaitējuma atlīdzību 569,15 *euro*, kā arī izdevumus par dokumentu tulkošanu 24,20 *euro* apmērā. Prasītājs paskaidroja, ka ir morāli cietis, jo Atbildētājs sistemātiski nepilda likumā noteiktos pienākumus un dokumentu saņemšana no Atbildētāja iespējama tikai ar tiesas starpniecību

[3.1] Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina, paskaidroja, ka kooperatīvās sabiedrības dokumentiem jābūt valsts valodā un iesniegumi citās valodās netiek izskatīti. Kooperatīvās sabiedrības mājas lapa ir divās valodās, tāpēc, ka uz to neattiecas lietvedības noteikumi. Prasītājam uz 3.01.2013. iesniegumu tika atbildēts ar to, ka iesniegums iesniegts svešvalodā un aicinot Prasītāju iesniegt iesniegumu latviešu valodā. Paskaidroja, ka sabiedrības gada pārskats par 2012. gadu tika iesniegts Valsts ieņēmumu dienestam 29.04.2013, tāpēc līdz maijam nemaz nebūtu iespējams izsniegt atskaiti par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu, bet pēc maija Prasītājs ar lūgumu izsniegt atskaiti nebija vērsies. Atskaiti Prasītājs saņēmis 24.07.2013., kad iepazinies ar mājas lietu.

Motīvu daļa

[4] Uzklausījusi Prasītāja un Atbildētāja pārstāves tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība uzturētajā daļā nav pamatota un ir noraidāma, savukārt, tiesvedība prasības neuzturētajā daļā ir izbeidzama.

[4.1] Lietas materiālos atrodas Zemesgrāmatu apliecības kopija (lietas 12.lapa), no kuras izriet, ka Prasītājam pieder dzīvokļa īpašums /adrese/ un pie tā piederošās kopīpašuma 789/40735 domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas un zemesgabala, kadastra Nr./numurs A/.

[4.2] Izvērtējot prasības pieteikumu, Atbildētāja rakstveida paskaidrojumu un pušu tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, tiesa secina, ka lietā nepastāv strīds par to, ka dzīvojamo māju /adrese/ pārvalda dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība /Nosaukums A/.

Tiesa arī secina, ka lietā starp pusēm nepastāv strīds par to, ka Prasītājam ir tiesības saņemt pieprasīto dokumentu - atskaiti par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu par dzīvojamo māju /adrese/, jo Atbildētājs to Prasītājam ir izsniedzis 24.07.2013.

Civilprocesa likuma 164.panta septītajā daļā noteikts, ka *iekams lietas izskatīšana pēc būtības nav pabeigta, ir iespējams atteikties no prasības [..]*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu *tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības*.

Ņemot vērā, ka Prasītājs tiesas sēdē atteicās no prasības daļā par pienākuma uzlikšanu izsniegt atskaiti par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu, tiesvedība šajā prasības daļā ir izbeidzama.

[5] Prasītājs uzturēja prasību daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu 569,15 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta pirmo un otro daļu *katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas*.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka morālā kaitējuma (nepamatota tiesību aizskāruma negatīvās sekas) atlīdzības prasībai ir nepieciešams konstatēt visus priekšnoteikumus - neatļautu darbību, ar to aizskartās cietušās personas nemantiskās tiesības vai nemantisko labumu un ar aizskārumu radītās fiziskas vai garīgas ciešanas.

Kā izriet no prasības pieteikuma un prasītāja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, prasītājs uzskata, ka viņa tiesību aizskārums konkrētajā gadījumā izpaudās kā normatīvo aktu prasību ignorēšana no Atbildētāja puses, sistemātiska pieprasītās informācijas nesniegšana, jo jebkura Prasītāja pieprasītā dokumenta saņemšana iespējama tikai ar tiesas starpniecību.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta trešo dalu, *ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.*

Tādējādi tiesa secina, ka attiecībā uz prasītāju nav piemērojami Civillikuma 1635.panta trešajā daļā paredzētie izņēmuma gadījumi, kuros cietusī persona ir atbrīvojama no pierādīšanas pienākuma, un līdz ar to konkrētajā tiesiskajā situācijā morālā kaitējuma esamības prezumpcija nepastāv.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā dala noteic, *ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

Lai gan garīgas ciešanas nav fakts, kas pats par sevi ir pierādāms, tiesa uzskata, ka prasītājam ir jānorāda konkrēti fakti, kas varētu liecināt par garīgo ciešanu esamību un kas savukārt ir pierādāmi.

Kā izriet no lietas materiāliem Prasītājs 3.01.2013. vērsās pie Atbildētāja ar iesniegumu krievu valodā (lietas 25.lapa).

Atbildētājs 22.01.2013. sniedzis rakstisku atbildi, citu starpā, uz 3.01.2013. iesniegumu norādot, ka, saskaņā ar Valsts valodas likuma 10.panta otro daļu, Atbildētājs neizskata iesniegumus, kas nav sastādīti valsts valodā, kuru Prasītājs saņēmis 24.01.2013. (lietas 44.lapa).

Atbilstoši Valsts valodas likuma 10.panta pirmajai un trešajai daļai *ikviena iestāde, organizācija un uzņēmums (uzņēmējsabiedrība) nodrošina valsts valodā noformētu dokumentu pieņemšanu un izskatīšanu. Dokumentus svešvalodā no personām pieņem, ja tiem pievienots Ministru kabineta noteiktajā kārtībā vai notariāli apliecināts tulkojums valsts valodā. [..]*.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka Atbildētāja pamatoti neizskatīja pēc būtības Prasītāja 3.01.2013. iesniegumu krievu valodā, izskaidrojot Prasītājam Valsts valodas likuma noteikumus un aicinot Prasītāju turpmāk iesniegt iesniegumus, kas sagatavoti valsts valodā.

Lietas materiālos neatrodas citi Prasītāja iesniegumi, kuros Prasītājs būtu lūdzis Atbildētājam izsniegt atskaiti par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu.

No Prasītāja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka 2013. gada 24. jūlijā Prasītājs ir saņēmis pieprasīto atskaiti.

Šādos apstākļos tiesa nekonstatē Atbildētājas neatļautu darbību, kas būtu izpaudusies kā pieprasītās informācijas nesniegšana.

No lietas materiāliem izriet, ka Prasītājs ar prasību tiesā ir vērsies 21.06.2013.

Prasības pieteikumam nav pievienoti pierādījumi, kas liecinātu par nozīmīga un līdz ar to arī atlīdzināma kaitējuma nodarīšanu Prasītājam. Lietas materiālos esošie pierādījumu un arī Prasītāja sniegtie paskaidrojumi tiesas sēdē nenorāda uz Prasītāja piedzīvotām garīgām ciešanām, sāpēm vai pārdzīvojumiem, kuru iemesls varētu būt no Atbildētāja nesaņemtā atskaite par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu. Pēc tiesas ieskata, par garīgām ciešanām nav atzīstamas jebkuras neērtības, vilšanās, sarūgtinājums vai nepiepildījušās cerības.

Prasītājs, lūdzot apmierināt prasību daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, lūdza ņemt vērā Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014. gada 9. septembra spriedumu civillietā Nr.CA-0176/14 (lietas 56.-58.lapa), ar kuru Prasītāja labā līdzīgā lietā piedzīta atlīdzība par morālo kaitējumu. Tiesa konstatē, ka izskatāmajā lietā un Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014. gada 9. septembrī izskatītajā lietā Nr.CA-0176/14 pastāv atšķirīgi faktiskie un tiesiskie apstākļi, proti, tiesas spriedumā atzīts, ka atbildētājs rīkojies pretēji likumam, ignorējot Prasītāja tiesības saņemt informāciju, atzīstot, ka atbildētāja darbības atkārtoti un ilgstoši neizskatot Prasītāja iesniegumus atzīstamas par goda un cieņas aizskārumu. Civillietā Nr.CA-0176/14 tika konstatēta atbildētāja prettiesiska rīcība, taču izskatāmajā lietā tiesa nav konstatējusi Atbildētājas neatļautu darbību.

Šādos apstākļos tiesai nav pamata ņemt vērā Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2014. gada 9. septembra spriedumā civillietā Nr.CA-0176/14 paustās atziņas.

Izvērtējot pušu tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka Prasītāja prasība pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums A/ par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu ir noraidāma.

[6] Prasītājs tiesas sēdē lūdza piedzīt tam radušos izdevumus par dokumentu tulkošanu no krievu uz latviešu valodu 24,20 *euro* apmērā paskaidrojot, ka norādītie izdevumi Prasītājam radušies par 3.01.2013. iesnieguma tulkošanu un 22.04.2014. revīzijas komisijas atzinuma tulkošanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktam *ar lietas vešanu saistītie izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu*

iegūšanu ir atlīdzināmi izdevumu faktiskajā apmērā. Atbilstoši judikatūrai, lai būtu pamats piedzīt izdevumus saskaņā ar minēto normu tiem jābūt, pirmkārt, saistītiem tieši ar tādu dokumentu, rakstu un citu pierādīšanas līdzekļu iegūšanu, kas atbilst rakstveida pierādījuma jēdziena definīcijai konkrētajā lietā, otrkārt, saistītiem ar tādas objektīvi nepieciešamas darbības veikšanu vai pakalpojuma saņemšanu, kuras mērķis ir sagādāt attiecīgo rakstveida pierādījumu (*Augstākās tiesas Senāta 2012. gada 30. maija spriedums lietā Nr.SKC-252/2012, Augstākās tiesas Senāta 2014. gada 28. februāra spriedums lietā Nr.SKC-79/2014*).

Novērtējot Prasītāja iesniegtos rakstveida pierādījumus, kuriem veikts tulkojums no krievu uz latviešu valodu, tiesa secina, ka Prasītājs prasības pieteikumam pievienojis 3.01.2013. iesniegumu krievu valodā ar tulkojumu latviešu valodā (lietas 25.- 26.lapa), 22.04.2013. revīzijas komisijas slēdzienu Nr.2 krievu valodā ar tulkojumu latviešu valodā (lietas 27.-28.lapa), 13.05.2013. Aktu krievu valodā ar tulkojumu latviešu valodā (lietas 29.-30.lapa). izdevumus par akta tulkošanu Prasītājs tiesas sēdē atlīdzināt nelūdza.

Tiesa secina, ka 3.01.2013. iesniegums attiecas uz prasības priekšmetu, taču no dokumentiem, ko lietas materiāliem lūdza pievienot Atbildētāja pārstāvis seciņāms, ka uz minēto iesniegumu ir sniegta atbilde (lietas 44.lapa), izskaidrojot Prasītājam nepieciešamību iesniegumu iesniegt valsts valodā vai pievienot iesniegumam tulkojumu latviešu valodā, līdz ar ko 3.010.2013. iesniegumam un tā tulkojumam, kas veikts tikai 20.06.2013. nav pierādījuma nozīmes lietā. Līdz ar ko Prasītājam radušies izdevumi par 3.01.2013. iesnieguma tulkošanu nav atlīdzināmi. Savukārt, 22.04.2013. revīzijas komisijas slēdziens Nr.2 neattiecas uz prasības priekšmetu, jo kā konstatēts tiesas spriedumā, Prasītājs nav pieprasījis Atbildētājam izsniegt atskaiti par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu, līdz ar ko konkrētajā lietā nav nozīmes revīzijas komisijas secinājumiem par to, ka 22.04.2013. Atbildētājs nav izpildījis Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 15.panta otrās daļas prasības.

Ievērojot minēto tiesa atzīst par nepamatotu Prasītāja līgumu par izdevumu par dokumentu tulkošanu 24,20 *euro* atlīdzināšanu.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta otro daļu *Ja prasītājs atsakās no prasības, viņš atlīdzina atbildētājam radušos tiesas izdevumus. Prasītāja samaksātos tiesas izdevumus šajā gadījumā atbildētājs neatlīdzina. Tomēr, ja prasītājs neuztur savus prasījumus tāpēc, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesa pēc prasītāja lūguma piespriež no atbildētāja prasītāja samaksātos tiesas izdevumus.*

Prasītājs tiesas sēdē lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja samaksāto valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Ņemot vērā, ka lietas izskatīšanas gaitā tiesa nekonstatēja Atbildētāja prettiesisku rīcību, kas būtu izpaudusies atskaites par iekasētajiem un izlietotajiem pārvaldīšanas izdevumiem par 2012. gadu nesniegšanā, tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 41.panta otrajā daļā paredzēto priekšnoteikumu tiesas izdevumu atlīdzināšanai un uzskata, ka konkrētajā lietā Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi nav piespriežami no Atbildētāja.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstāk minēto un saskaņā Civilprocesa likuma 1.pantu, 42.panta otro daļu, 97.pantu, 193.pantu, 195.pantu, tiesa

nosprieda :

/pers. A/ prasību pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums A/ par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu noraidīt.

Izbeigt tiesvedību /pers. A/ prasības pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums A/ daļā par pienākuma sniegt atskaiti uzlikšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2015. gada 30. janvāra, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A.Zemmere